

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 9061/2021
27.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца Д.О.О. „Екоградња – пројект С.Г.“ Ковин, чији је пуномоћник Никола Мађинац адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8845/19 од 13.05.2021. године, у седници већа одржаној 27.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8845/19 од 13.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 2255/18 од 02.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да тужена, на име накнаде штете због дискриминације, исплати тужиоцу износ од 13.000,00 динара са законском затезном каматом од 28.05.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, усвојен је приговор литиспенденције тужене. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца ради утврђења дискриминације поднета 22.06.2017. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 6.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Смедереву П 2255/18 од 05.03.2021. године одбијен је предлог тужиоца од 14.10.2019. године за доношење допунске пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8845/19 од 13.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и потврђени пресуда Вишег суда у Смедереву П 2255/18 од 02.09.2019. године и решење Вишег суда у Смедереву П 2255/18 од 05.03.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 1. и члана 420. став 1, 2 и 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20 – у даљем тексту: ЗПП) и члана 41. Закона о забрани дискриминације, и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Осим наведене битне повреде, ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, као и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона, које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Стога, ревизијски наводи о учињеним битним повредама из члана 374. став 2. тачка 5, 9. и 12. ЗПП не могу бити ревизијски разлог, док је указивање ревидента на битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом неосновано, јер се не ради о тим повредама, с обзиром да се на те повреде ревидент позивао у жалби, а другостепени суд за неприхватање жалбених навода дао правилне и јасне разлоге. Такође, није учињена повреда поступка из одредбе члана 407. став 1 тачка 5. ЗПП јер другостепени суд није прекорачио тужбени захтев.

Према стању у списима предмета и утврђеним чињеницама, тужилац је тужбом поднетом 22.06.2017. године у овом спору истакао захтев да суд утврди дискриминаторско поступање тужене, као и да обавезе тужену да тужиоцу исплати накнаду нематеријалне штете као последице дискриминаторског поступања. Тужбу је засновао на чињеницама да је тужена, преко својих органа - Привредног суда у Панчеву, у предмету П 736/10 у коме је он тужилац, по основу његових личних својстава, односно по основу јавног изражавања ставова и мишљења, политичке не)припадности, имовног стања, својине и стручне оспособљености, дискриминаторски поступала. Тужилац је тврдио да у поступку Привредног суда у Панчеву П 736/10 не постоји адекватно пуномоћје за заступање туженог, док је одговор на тужбу поднет по протеку рока од 30 дана и није садржао све што је потребно да би се по њему могло поступати, а тај суд је у том поступку пропустио да донесе пресуду због пропуштања па је на тај начин неједнако поступао према тужиоцу и кршио Устав Републике Србије и Закон о парничном поступку, чиме је стао на страну тужених у том спору и заштитио их од предвиђених законских последица. Тужена је истакла приговор литиспенденције и приговор пресуђене ствари.

Након извршеног увида у списе предмета Вишег суда у Смедереву П 436/17 и П 36/15 утврђено је да постоји идентитет парничних странака у тим предметима и у овом предмету, да је предмет тужбених захтева у наведеним парницама такође утврђење дискриминаторског поступања тужене у вези неуредности и неблаговремености одговора на тужбу у предмету Привредног суда у Панчеву П 736/2010, које садржи чињенични опис као у овом предмету, да су наведена иста лична својства по којима тужилац и у овој парници сматра да је дискриминисан, као и да је постављен захтев за накнаду штете због дискриминације. Предмет П 36/15 правноснажно је окончан

пресудом од 31.03.2016. године којом је одбијен тужбени захтев за утврђење дискриминације и накнаду штете, док је предмет П 436/17 у току јер пресуда од 23.02.2018. године којом је такође одбијен тужбени захтев није правноснажна.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилном применом одредби процесног закона и одредби материјалног права одлучили о приговорима туженог и захтевима тужиоца.

Наиме, одредбом члана 203. став 3 ЗПП прописано је да док парница тече, не може се у погледу истог захтева покренути нова парница међу истим странкама, а ако таква парница буде покренута, суд ће тужбу да одбаци, док је према одредби члана 359. став 2. ЗПП, дужност суда да током целог поступка по службеној дужности пазу да ли је ствар правноснажно пресуђена и ако утврди да је парница покренута о захтеву о коме је већ правноснажно одлучено, одбациће тужбу.

Код правилно утврђеног постојања идентитета странака и чињеничног и правног основа поводом истог тужбеног захтева у предметној парници и парници П 436/17, која није правноснажно окончана, као и у парници П 36/15, окончаној доношењем правноснажне судске пресуде, приговори литиспенденције и пресуђене ствари (о ком приговору је и суд водио рачуна по службеној дужности) су правилно усвојени. С обзиром да је правна последица у оба случаја иста, тужба за утврђење дискриминације у овом спору је правилно одбачена применом цитираних законских одредби, на основу члана 294. став 1. тачка 3. и 4. ЗПП.

Одредбом члана 43. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09), прописане су врсте тужбе које се могу поднети у поступку за заштиту од дискриминације, па се поред утврђења забране извршења радње од које прети дискриминација, забране даљег вршења радње дискриминације, односно забране понављања радње дискриминације (тачка 1.), утврђења да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу или другоме (тачка 2.), извршења радње ради уклањања последица дискриминаторског поступања (тачка 3.), могу поставити захтеви за накнаду материјалне и нематеријалне штете (тачка 4.). Сходно наведеном, основаност захтева по некој од тужби из тачке 1 - 3 наведене законске одредбе, представља претходно питање за утврђивање права на накнаду штете у вези са дискриминацијом.

У конкретном случају, не постоји правноснажна пресуда којом је утврђена дискриминација тужиоца од стране тужене заснована на истом чињеничноправном основу, с обзиром да су захтеви тужиоца у оба предмета пред Вишим судом у Смедереву одбијени као неосновани (у предмету П 36/15 правноснажно), а у овој парници тужба са таквим захтевом одбачена из напред наведених разлога. Стога је, по мишљењу ревизијског суда, из истих разлога требало одбацили тужбу и у делу захтева за накнаду тражене нематеријалне штете. Међутим, имајући у виду да тужиоцу у овој парници свакако не припада право на накнаду штете, то није од утицаја на правилност и законитост одлуке.

Наводима ревизије неосновано се оспорава утврђено чињенично стање и правилна примена материјалног права јер се не наводи ништа ново што би било од утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари и довело у сумњу закључак нижестепених судова.

Правилном применом одредбе члана 356.став 1. и 2. ЗПП донета је одлука о одбијању предлога тужиоца стављеног у поднеску од 14.10.2019. године за доношење допунске првостепене пресуде. Ово стога што у том поднеску није наведено о којим захтевима није одлучено, већ се тужилац позива на раније достављене поднеске од 25.02.2019. године, 24.06.2019. године и 01.08.2019. године, у којима нису истакнути нови захтеви већ се допуњују наводи тужбе и тражи утврђење постојања одређених чињеница, што је правилно утврђено у поступку, па су супротни наводи ревизије оцењени неоснованим.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци применом члана 414. и члана 420. став 6. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**